

Методологија

СТАТИСТИКА РОЂЕНИХ

ПРАВНИ ОСНОВ

Статистичка активност се проводи у складу са Статистичким програмом Републике Српске за период 2026-2029. године и Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03).

КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

Статистичко истраживање о рођеним лицима се проводи према методологији која је усклађена са препорукама УН-а (UN Principles and Recommendations for a Vital Statistics System Revision 2). Такође, истраживање се проводи према захтјевима који су дефинисани регулативом Европске комисије бр. 1260/2013 Европског парламента и Вијећа о европској демографској статистици регулативи Европске комисије бр. 205/2014, те Упутству за произвођаче статистичких података.

МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ

Циљ и садржај

Циљ статистике рођених је прикупљање података о демографским карактеристикама живорођеног и мртворођеног дјетета, као и демографским и социоекономским карактеристикама родитеља. Статистика рођења обухвата све рођене (живорођене и мртворођене). Прикупљају се следећи подаци: мјесто рођења, виталитет, пол, датум рођења и ЈМБ, држављанство дјетета, тјелесна маса и дужина на рођењу, гестациона старост, ред рођења дјетета, да ли је дијете рођено као брачно, ванбрачно или је нахоче, датум закључења брака родитеља, датум рођења родитеља, мјесто рођења родитеља, пребивалиште родитеља, држављанство, национална припадност, највиша завршена школа, активност и занимање.

Извјештајне јединице/Јединице посматрања

Извјештајне јединице прикупљања статистичких података о рођеним лицима су матични уреди Републике Српске. Јединица посматрања су регистровани случајеви рођених лица у Републици Српској.

Обухват

Обухват је потпун, што значи да су истраживањем обухваћена сва рођена лица која су регистрована у матичним књигама Републике Српске.

Методе и периодика прикупљања података

Подаци о рођеним лицима преузимају се из Централне базе Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске. Матичне службе попуњавају апликацију подацима о рођењу за све регистроване случајеве на територији Републике Српске, користећи метод интервјуа и на основу извјештајног метода (одговоре на нека питања преузимају са обрасца Пријава рођења). Подаци из Централне базе Министарства управе и локалне самоуправе се преузимају 15. у мјесецу за претходни мјесец.

Обавеза заштите повјерљивих података

Подаци који се прикупљају за потребе статистике рођених подлијежу законским оквирима повјерљивости и искључиво се користе у статистичке сврхе.

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске (Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података (Службени гласник БиХ“ бр.49/06).

Дефиниције

У статистици рођених, јединица посматрања је рођено, односно живорођено и мртворођено дијете.

- Живорођеним дјететом сматра се свако дијете које при рођењу дише и показује друге знакове живота као што су куцање срца, пулсирање пупчане врпце и несумњиво кретање вољних мишића. Ако дијете убрзо након порођа умре, најприје се региструје као живорођено, а затим као умрло одојче.
- Тјелесна маса на рођењу је прва маса новорођенчета, измјерена одмах након рођења, и изражена је у грамима.
- Тјелесна дужина на рођењу је прва дужина новорођенчета, измјерена одмах након рођења, и изражена је у центиметрима.
- Гестациона старост представља трајање трудноће и изражена је у навршеним недјељама гестације.
- Према препорукама Скупштине Свјетске здравствене организације и Међународног удружења гинеколога (FIGO) мртворођеним се сматра дијете рођено, односно извађено из тијела мајке, без икаквих знакова живота тј. ако није дисало нити показивало неки други знак живота, а ношено је дуже од 22 недјеље (приближно шест мјесеци) и које има порођајну тежину 500 g и више.

Усаглашеност са међународним препорукама и стандардима

Истраживање о рођеним се проводи према методологији која је усклађена са препорукама: UN Principles and Recommendations for a Vital Statistics System Revision 2, Regulation (EU) No 1260/2013 of the European Parliament on European demographic statistics, Regulation (EU) No 205/2014.

ОРГАНИЗАЦИЈА СПРОВОЂЕЊА

Органи за провођење статистичке активности

Одговорни произвођач података статистике рођених лица је Републички завод за статистику Републике Српске. Подаци се преузимају из Централне базе Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске, а обрада података се обавља у Републичком заводу за статистику Републике Српске.

Обавеза давања података

Извјештајне јединице достављају податке Републичком заводу за статистику Републике Српске у складу са Законом о статистици Републике Српске.

ПЕРИОДИКА СПРОВОЂЕЊА

Подаци о рођеним лицима прикупљају се у мјесечној периодици.

Према Календару публикавања, подаци статистике рођених лица објављују се 27. априла у текућој години за претходну годину.

ИНСТРУМЕНТАРИЈУМ

Апликација за унос

За реализацију ове статистичке активности, матичне службе попуњавају апликацију за рођене подацима о рођењу за све регистроване случајеве на територији Републике Српске, користећи метод интервјуа и на основу извјештајног метода (одговоре на нека питања преузимају са обрасца Пријава рођења).

Попуњавање апликације за унос

Попуњавање апликације од стране овлашћених матичара, имплементира се на основу техничко/ методолошких смјерница Министарства управе и локалне самоуправе Републике Српске/ Републичког завода за статистику Републике Српске.

ПУБЛИКОВАЊЕ

Годишњи подаци објављују се у облику саопштења статистике рођених. Детаљнији подаци објављују се у тематском билтену Демографске статистике и у Статистичком годишњаку Републике Српске, као и у оквиру публикација Градови и општине Републике Српске и Ово је Република Српска. Наведене публикације могу се преузети са званичног веб сајта уз обавезно навођење извора података. Такође, подаци статистике рођених се публикују у оквиру портала о [Демографској отпорности Републике Српске](#).

ОНЛАЈН БАЗА ПОДАТАКА

На званичном веб-сајту Републичког завода за статистику Републике Српске доступна је онлајн [база података](#) у којој се објављују подаци статистике рођених.

Припрема:

Одсјек демографских статистика

Последње ажурирање:

8. мај 2026.